

MINŐSÍTETT BEFOLYÁS MEGSZERZÉSÉNEK ÉS NÖVELÉSÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE BIZTOSÍTÓBAN

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és b) pontjában foglaltak, az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdésében és 19. § (1) bekezdésében, valamint a Magyar Nemzeti Bank előtti egyes hatósági ügyekben az elektronikus kapcsolattartás szabályairól szóló 36/2017. (XII. 27.) MNB rendelet **(Rendelet)** 3. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény **(MNB tv.)** 58. § (2) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett **gazdálkodó szervezet és a kérelmező (ügyfél) jogi képviselője** – a kérelmét, bejelentését vagy egyéb beadványát az MNB elektronikus ügyintézését biztosító információs rendszerében **(ERA rendszer)** elérhető, az adott beadvány céljára eljárásra rendszeresített elektronikus űrlapon, az abban meghatározott módon és tartalommal, a jogszabályban előírt melléklet, illetve az MNB által előírt egyéb dokumentumok egyidejű feltöltésével nyújtja be.

Az engedélyezési eljárásokban a kérelmeket, bejelentéseket az MNB honlapján, az ERA felületen az *E-ügyintézés Engedélyezés* szolgáltatáson belül a Résztesedésszerzés engedélyezése menüpontban található *„Biztosítóban történő minősített befolyás megszerzésének és növelésének engedélyezése iránti kérelem”* elnevezésű elektronikus űrlapokon kell benyújtani, a mellékletek hiteles elektronikus másolatának csatolásával. Az MNB döntései, hiánypótlási felhívásai, tájékoztatásai és egyéb közlései a kézbesítési tárhelyen való elhelyezéssel kerülnek kézbesítésre a kérelmezők, illetve jogi képviselőik részére.

A **természetes személyek** számára az elektronikus ügyintézés választható eljárási forma, azonban az Mnbtv. 58. § (2) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett természetes személy a kérelmét, a bejelentését vagy egyéb beadványát az ERA rendszerben elérhető, az adott kérelem, bejelentés vagy egyéb beadvány céljára rendszeresített elektronikus űrlapon vagy a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás-regisztrációhoz tartozó tárhelyen elérhető, az adott kérelem, bejelentés vagy egyéb beadvány céljára rendszeresített ÁNYK űrlapon az MNB által előírt egyéb dokumentumok egyidejű feltöltésével is benyújthatja. Az ÁNYK nyomtatványok az MNB honlapján is elérhetőek az alábbi elérési útvonalon:

<https://www.mnb.hu/feluqyelet/engedelyezes-es-intezmenyfeluqyeles/engedelyezes/e-ugyintezes/2018-januartol-hatalyos-szabalyok/a-termeszetes-szemelyek-elektronikus-ugyintezese-anyk>

A természetes személyek továbbra is jogosultak a kérelmet az MNB honlapján elérhető formanyomtatványon, papír alapon benyújtani a jogszabályban meghatározott mellékletek csatolásával. A formanyomtatványok elérhetősége az alábbi:

<https://www.mnb.hu/feluqyelet/engedelyezes-es-intezmenyfeluqyeles/engedelyezes/formanyomtatvanyok>

A kérelem kötelezően benyújtandó mellékletét képező „Jó üzleti hírnév kérdőív” elérhető az MNB honlapján az Engedélyezési, jóváhagyási, nyilvántartásba vételi eljárások és bejelentések formanyomtatványai cím alatt, kitölthető pdf-ként. A kitöltött és elektronikusan aláírt kérdőív az elektronikus űrlaphoz mellékletként csatolható. A kérdőív elérhetősége az alábbi:

https://alk.mnb.hu/bal_menu/formanyomtatvanyok?mid=871

Az elektronikus ügyintézéssel, valamint az engedélyezési eljárásban csatolandó mellékletek (elektronikus dokumentumok) előterjesztésével kapcsolatban az MNB honlapján tájékoztató anyagok is rendelkezésre állnak:

<https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztatas-az-e-ugyintezesrol-az-mnb-elotti-engedelyezesi-eljarasokban-1.pdf>

Az engedélyezési eljárások egyes vonatkozásaihoz (pl. Jó üzleti hírnév megállapítása) kapcsolódó további tájékoztatók az alábbi menüpontban érhetők el:

<https://www.mnb.hu/feluqyelet/engedelyezes-es-intezmenyfeluqyeles/engedelyezes/tajekoztatok>

I. MINŐSÍTETT BEFOLYÁS

Az engedélyezési útmutató a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) meghatározott előírásokon túlmenően tartalmazza az EBA-ESMA-EIOPA „**A pénzügyi szektorbeli befolyásoló részesedések szerzésének és növelésének felügyeleti értékeléséről szóló közös iránymutatás (Iránymutatás)**”¹ címmel kibocsátott dokumentumban foglaltakat is, amelyek **figyelembevételét az MNB – felügyeleti gyakorlatába beépítve - az eljárása során az intézményektől elvárja.**

A Bit. meghatározása [Bit. 4. § (1) bekezdés 77. pont] alapján a minősített befolyás egy olyan kapcsolatot jelent az adott biztosítóval vagy viszontbiztosítóval, amely alapján a befolyással rendelkező személy (i) legalább tíz százalékos tulajdoni hányaddal vagy szavazati joggal rendelkezik a vállalkozásban, (ii) kinevezheti vagy felmentheti az intézmény döntéshozó, ügyvezető vagy felügyelő szervei testületi tagjainak legalább húsz százalékát, vagy (iii) a létesítő okirat vagy megállapodás alapján döntő befolyást gyakorolhat a vállalkozás működésére.

Akár közvetett, akár közvetlen a részvénytársaságot vagy szövetkezetet érintő minősített befolyás, annak megszerzéséhez vagy meghatározott mértékű növeléséhez, illetve a biztosító vagy viszontbiztosító működése feletti - a Hpt. 6. § (1) bekezdés 18. pontjában² meghatározott - ellenőrző befolyás gyakorlásához előzetes felügyeleti jóváhagyás szükséges, továbbá kizárólag az MNB engedélyével köthető a tulajdonjoghoz, szavazati joghoz kapcsolódó, annak arányát meghaladó előnyöket biztosító megállapodás.

A minősített befolyás egy vállalkozással létrejött olyan **közvetett és közvetlen** kapcsolat, amely alapján a befolyással rendelkező

- a) vállalkozásban fennálló tulajdoni hányadának (részesedésének) mértéke vagy az általa gyakorolható szavazati jog aránya legalább tíz százalék,
- b) a vállalkozás döntéshozó, ügyvezető vagy felügyelő szervei testületi tagjainak legalább húsz százalékát kinevezheti vagy felmentheti, vagy
- c) a létesítő okirat, a megállapodás alapján döntő befolyást gyakorolhat a vállalkozás működésére. (Bit. 4. § (1) bekezdés 77. pont)

Biztosítóban minősített befolyás megszerzéséhez, illetve a minősített befolyás 20 %-os, 33 %-os és 50 %-os mértéket elérő növeléséhez az MNB engedélye szükséges. (Bit. 237. § (1) bekezdés k) pont, 258. § (1) bekezdés)

A fentiek alapján az engedélyezési kötelezettség a **tulajdonosi láncban szereplő mindazon személyre vonatkozik, aki biztosítóban, vagy viszontbiztosítóban a minősített befolyás mértékét (azaz legalább 10%-ot) elérő közvetlen vagy közvetett részesedéssel fog rendelkezni a lánc csúcán lévő végső természetes személy(ek)ig bezárólag, függetlenül a tulajdonosi lánc hosszától és a köztes vállalkozások számától. Valamennyi, a részesedésszerzésben érintett közvetlen és közvetett tulajdonos tekintetben az engedélykérelem elbírálásához valamennyi jogszabályi feltétel fennállását teljeskörűen szükséges igazolni.**

¹https://www.eiopa.europa.eu/publications/joint-guidelines-prudential-assessment-acquisitions-and-increases-qualifying-holdings-banking_en#:~:text=Related%20documents-.Guidelines%20on%20the%20prudential%20assessment%20of%20acquisitions%20and%20increases%20of%20qualifying%20holdings,-BG

² Ellenőrző befolyás: a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) szerinti anyavállalat fogalmánál használt meghatározó befolyás vagy egy személy és egy vállalkozás között fennálló olyan kapcsolat, amelynek alapján

- a) a befolyással rendelkező személy dönthet a vállalkozás nyereségének felosztásáról, nyereségének vagy veszteségének más vállalkozáshoz való átcsoportosításáról, stratégiájáról, üzletpolitikájáról vagy értékesítési politikájáról,
- b) lehetővé válik – függetlenül attól, hogy a megállapodást alapszabályban (alapító okiratban) vagy más írásos szerződésben rögzítették – a vállalkozás irányításának más vállalkozás irányításával való összehangolása valamely közös cél érdekében,
- c) a közös irányítás a vállalkozások ügyvezetésének, felügyelő bizottságának részben (de a döntésekhez szükséges többséget kitevő) vagy teljesen azonos összetételén keresztül valósul meg vagy
- d) a befolyással rendelkező személy tőkekapcsolat nélkül gyakorol jelentős befolyást egy másik vállalkozás működésére

II. A MINŐSÍTETT BEFOLYÁSSZERZÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Biztosítóban vagy viszontbiztosítóban minősített befolyással az rendelkezhet, akinek

a) tevékenysége vagy a biztosítóra vagy viszontbiztosítóra gyakorolt befolyása nem veszélyezteti a független, megbízható és körültekintő tulajdonosi irányítást;³

b) üzleti tevékenysége, kapcsolatainak jellege vagy más vállalkozásokkal fennálló közvetlen és közvetett tulajdoni részesedésének szerkezete a felügyeleti tevékenységet nem akadályozza. *(Bit. 258. § (7) bekezdés)*

A kérelmező tevékenysége, továbbá a biztosítóra vagy viszontbiztosítóra gyakorolt befolyása különösen akkor veszélyezteti a biztosító vagy viszontbiztosító független, megbízható és körültekintő tulajdonosi irányítását, ha szavazati jogának gyakorlását a hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóság – a kérelem benyújtását megelőző öt éven belül – felfüggesztette. *(Bit. 258. § (8) bekezdés)*

III. A MINŐSÍTETT BEFOLYÁS MÉRTÉKE MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI

3.1. Befolyásoló részesedés mértéke

A minősített befolyás nagyságának megállapításakor a közvetlen és a közvetett tulajdont együttesen, valamint a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 37/A. § (2)-(6) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően figyelembe venni. *(Bit. 4. § (1) bekezdés 77. pont)*

A közvetett tulajdon arányának megállapításához a köztes vállalkozásban fennálló tulajdoni hányadot meg kell szorozni a köztes vállalkozásnak az eredeti vállalkozásban fennálló tulajdoni vagy szavazati hányadával. A köztes vállalkozáson keresztül fennálló közvetett tulajdont a számítás szempontjából nem kell figyelembe venni akkor, ha a köztes vállalkozásban a közvetlen és a köztes tulajdon együttes aránya nem éri el a minősített befolyás mértékét. Természetes személyek esetében a közeli hozzátartozók által birtokolt, vagy gyakorolt tulajdoni vagy szavazati hányadokat egybe kell számítani. A szavazati jogokat a tulajdoni hányadokkal azonos módon kell számításba venni. *(Bit. 5. melléklet)*

A befolyásoló részesedés mértékének meghatározásakor a kérelmező részesedésén kívül az alábbiak szerinti szavazati jogot is figyelembe kell venni. A befolyásoló részesedés mértékének meghatározásakor figyelembe kell venni a kérelmező ellenőrzött vállalkozásaként működő

a) befektetési alapkezelő, átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozást (a továbbiakban: ÁÉKBV) kezelő vállalkozás szavazati jogát, ha a befektetési alapkezelő, ÁÉKBV-t kezelő vállalkozás az általa kezelt értékpapír-állományhoz kapcsolódó szavazati jogot,

b) hitelintézet, befektetési vállalkozás szavazati jogát, ha a hitelintézet, befektetési vállalkozás az általa kezelt portfólióhoz kapcsolódó szavazati jogot a kérelmező, a kérelmező másik ellenőrzött vállalkozásának közvetlen, közvetett bármely más módon adott utasítása alapján gyakorolhatja. *(Bit. 4. § (1) bekezdés 77. pont, Bszt. 37/A. (2)-(3) bekezdés)*

A befolyásoló részesedés mértékének meghatározásakor a kérelmező szavazati jogaként szükséges figyelembe venni a részesedéshez kapcsolódó szavazati jogot, amelyet

a) a kérelmező és harmadik személy olyan megállapodás alapján gyakorolhat, amely lehetővé teszi a megállapodásban részes felek számára a szavazati jog összehangolt gyakorlását,

b) a kérelmező a szavazati jog ideiglenes átruházására irányuló megállapodás alapján gyakorolhat,

c) a kérelmező a nála biztosítékként elhelyezett részesedéshez kapcsolódóan, megállapodás alapján gyakorolhat,

d) a kérelmező a részesedésre vonatkozó hasznélvezeti jog alapján gyakorolhat,

e) a kérelmező ellenőrzött vállalkozása az a)-d) pontban meghatározottak alapján gyakorolhat,

f) a kérelmező letétkezelőként - a letevő konkrét utasítása hiányában - saját döntése alapján gyakorolhat,

g) harmadik személy - a kérelmezővel kötött megállapodás alapján - saját nevében, a kérelmező javára gyakorolhat, vagy

³ A kérelmező tevékenysége, továbbá a biztosítóra vagy viszontbiztosítóra gyakorolt befolyása különösen akkor veszélyezteti a biztosító vagy viszontbiztosító független, megbízható és körültekintő tulajdonosi irányítását, ha szavazati jogának gyakorlását a hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóság – a kérelem benyújtását megelőző öt éven belül – felfüggesztette. *(Bit. 258. § (8) bekezdés)*

h) a kérelmező meghatalmazottként - a meghatalmazó konkrét utasítása hiányában - saját döntése alapján gyakorolhat. *(Bit. 4. § (1) bekezdés 77. pont, Bszt. 37/A. (2) és (4) bekezdés)*

3.2. Kivételek a befolyásoló részesedés mértékének megállapítása körében

A befolyásoló részesedés mértékének meghatározásakor nem szükséges figyelembe venni a kérelmező ellenőrzött vállalkozásának szavazati jogát, ha a kérelmező és annak ellenőrzött vállalkozása a részesedés megszerzésekor írásban nyilatkozik arról, hogy

- a) a szavazati jogot nem gyakorolja vagy harmadik személy a kérelmezőtől és annak ellenőrzött vállalkozásától függetlenül gyakorolhatja, és a részesedést annak megszerzésétől számított egy éven belül elidegeníti,
- b) a szavazati jogot harmadik - a kérelmezőtől és annak ellenőrzött vállalkozásától független - személy papír alapú vagy elektronikus eszköz útján adott konkrét utasítása szerint gyakorolhatja, vagy
- c) a pénzügyi intézmény döntéshozó, ügyvezető vagy felügyelő szervei, vagy testületi tagjainak kinevezésére, felmentésére vonatkozó döntések meghozatalában nem vesz részt. *(Bit. 4. § (1) bekezdés 77. pont, Bszt. 37/A. (5) bekezdés)*

További kivételként rögzíti a jogszabály, hogy a befolyásoló részesedés mértékének meghatározásakor nem szükséges figyelembe venni a kérelmező ellenőrzött vállalkozásaként működő hitelintézet, befektetési vállalkozás szavazati jogát, ha a hitelintézet, befektetési vállalkozás rendelkezik portfóliókezelési tevékenység végzésére jogosító engedéllyel, és

- a) papír alapú vagy elektronikus eszköz útján adott konkrét utasítása alapján,
- b) a kérelmezőtől függetlenül gyakorolhatja az általa kezelt portfólióhoz kapcsolódó szavazati jogot. *(Bit. 4. § (1) bekezdés 77. pont, Bszt. 37/A. (6) bekezdés)*

IV. ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS

A biztosító vagy viszontbiztosító részvénytársaságban vagy biztosító szövetkezetben történő minősített befolyás megszerzéséhez az MNB engedélye szükséges. *(Bit. 237. § (1) bekezdés k) pont)*

Az a személy, aki

- (i) biztosító vagy viszontbiztosító részvénytársaságban olyan mértékű részesedést kíván szerezni, amellyel eléri a minősített befolyás minimális mértékét, vagy
- (ii) minősített befolyását úgy kívánja módosítani, hogy tulajdoni részesedése vagy szavazati joga elérje vagy meghaladja a 20, 33 vagy 50 százalékos határértéket, vagy aki
- (iii) valamely biztosító vagy viszontbiztosító működése felett ellenőrző befolyást kíván gyakorolni,

köteles a szerződés megkötéséhez az MNB előzetes engedélyét beszerezni. A tulajdonjoghoz, illetve a szavazati joghoz kapcsolódó, annak arányát meghaladó előnyöket biztosító megállapodás kizárólag az MNB engedélyével köthető. *(Bit. 258. § (1) bekezdés)*

Az ellenőrző befolyás megszerzésének megállapítása során a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 6. § (1) bekezdés 18. pontjában meghatározott fogalom az irányadó. *(Bit. 4. § (1) bekezdés 26. pont)*

Ha a biztosító vagy a viszontbiztosító részvénytársaság vagy a biztosító vagy a viszontbiztosító szövetkezet alapítói között olyan személy szerepel, aki az alapítás alatt álló biztosítóban vagy viszontbiztosítóban minősített befolyást kíván szerezni, az alapítási engedély iránti kérelemhez mellékelnie kell a minősített befolyásszerzés engedélyezéséhez megkövetelt egyes feltételek igazolását. *(Bit. 239. § (1) bekezdés)*

4.1. Ügyintézési határidő

Az MNB a kérelem és az ahhoz mellékelte iratok átvételét a benyújtástól számított két munkanapon belül, írásban igazolja a kérelmező felé (átvételi igazolás), és egyben tájékoztatja az ügyintézési határidőről. Az engedélykérelem ügyintézési határideje **az átvételi igazolás kiállításának napjától számított 50 munkanap**. *(Bit. 260. § (1)-(2) bekezdés)*

Az MNB az információk hiányos vagy nem megfelelő módon való benyújtása esetén az átvételi igazolás kiállításától számított **negyvenöt munkanapon belül**, a döntés meghozatalához szükséges információk megjelölésével, írásban további tájékoztatást, illetve a **hiányok pótlását kérheti**. A hiánypótlásra biztosított határidő **húsz munkanap**. *(Bit. 260. § (3)-(4) bekezdés)*

A hiánypótlásra biztosított határidő **harminc munkanap**, ha a kérelmező

a) székhelye harmadik országban található, vagy

b) nem tartozik a 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet, a 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet, a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet, a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet, a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet vagy a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet átültető tagállami jogszabályok szerinti felügyelet hatálya alá. *Bit. 260. § (6) bekezdés*

Az információk pótlásáig az ügyintézési határidő nyugszik. Az információk pótlásának átvételét az MNB legkésőbb két munkanapon belül írásban igazolja a kérelmező személy felé. *(Bit. 260. § (4) bekezdés)*

A hiánypótlás kérelmező általi teljesítését követően az MNB a kérelmezőtől jogosult egyéb tájékoztatást is kérni. Ezen tájékoztatás teljesítésére biztosított határidőt azonban az ügyintézési határidő számításánál figyelembe kell venni. *(Bit. 260. § (5) bekezdés)*

4.2. Igazgatási szolgáltatási díj

A biztosító részvénytársaságban és biztosító szövetkezetben történő minősített befolyásszerzés engedélyezésére irányuló eljárásért – a Magyar Nemzeti Bank által a pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete keretében, valamint a bizalmi vagyonkezelő vállalkozások tekintetében lefolytatott egyes engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárások igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 32/2023. (VII. 19.) MNB rendelet **(32/2023. MNB rendelet)** 15. § (4) és (5) bekezdésének, valamint 21. § (1) bekezdésének megfelelően – az engedélyezési eljárás megindításával egyidejűleg 500 000 forint (a kérelmező személyén kívül eső okból beálló változás – például öröklés, jogutódlás – miatti minősített befolyásszerzés esetében 350 000 forint) igazgatási szolgáltatási díjat kell megfizetni, továbbá az ezt alátámasztó dokumentumot az eljárás megindítására vonatkozó kérelem mellékleteként be kell nyújtani. Az igazgatási szolgáltatási díjat valamennyi, az eljárásban részt vevő kérelmezőnek meg kell fizetnie.

A 32/2023. MNB rendelet 16. § (3) és (4) bekezdése és valamint 21. § (1) bekezdése értelmében viszontbiztosító részvénytársaságban és viszontbiztosító szövetkezetben történő minősített befolyásszerzés engedélyezésére irányuló eljárásért az engedélyezési eljárás megindításával egyidejűleg 800 000 forint (a kérelmező személyén kívül eső okból beálló változás – például öröklés, jogutódlás – miatti minősített befolyásszerzés esetében 600 000 forint) igazgatási szolgáltatási díjat kell megfizetni, továbbá az ezt alátámasztó dokumentumot az eljárás megindítására vonatkozó kérelem mellékleteként be kell nyújtani. Az igazgatási szolgáltatási díjat valamennyi, az eljárásban részt vevő kérelmezőnek meg kell fizetnie.

Az igazgatási szolgáltatási díjjal kapcsolatban további információ („Tájékoztatás a Magyar Nemzeti Bank által egyes engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárásokban alkalmazott igazgatási szolgáltatási díjról”⁴) található az MNB honlapjának alábbi menüpontjában:

Felügyelet / Engedélyezés és intézményfelügyelés / Engedélyezés / Tájékoztatások

4.3. Az engedélykérelem és mellékletei

A részesedésszerzés vagy ellenőrző befolyás létrejöttének engedélyezésére irányuló, elektronikus úrlapon vagy formanyomtatványon⁵ benyújtott kérelemnek – a biztosítási törvény vonatkozó előírásaira (Bit. 258. § (2)-(5) bekezdés, 261. § (1) bekezdés) is figyelemmel – az alábbiakat kell tartalmaznia, illetve a kérelemhez a következőket szükséges mellékelni:

1. A biztosító vagy viszontbiztosító megnevezése, az ellenőrző befolyás mibenlétének, a meglévő és a megszerezni kívánt részesedés nagyságának meghatározása. *(Megtehető az úrlapon vagy a formanyomtatványon.) (Bit. 258. § (2) bekezdés)*

⁴ <http://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztat-as-a-magyar-nemzeti-bank-által-egy-es-engedelyezesi-es-nyilvantartasba-veteli-eljarasokban-alkalmazott-igazgatasi-szolgalatasi-dijrol.pdf>

⁵ https://alk.mnb.hu/bal_menu/formanyomtatvanyok/urlapok_kivalasztasa/szerkeszto?id=334&version=1&chid=&jid=

2. A kérelmező, illetve a kérelmező vállalkozásban minősített vagy ellenőrző befolyással rendelkező azonosító adatainak meghatározása. *(Megtehető az űrlapon vagy a formanyomtatványon.) (Bit. 258. § (3) bekezdés a) pont)*
3. Természetes személy kérelmező esetén bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított, kilencven napnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítvány, vagy a kérelmező személyes joga szerinti ennek megfelelő okirat (eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példányban). (A hatósági erkölcsi bizonyítványnak azt kell igazolnia, hogy a természetes személy kérelmező büntetlen előéletű, nem áll közügyektől eltiltás, foglalkozástól vagy tevékenységtől eltiltás hatálya alatt). *(Bit. 258. § (3) bekezdés b) pont, 261. § (1) bekezdés e) pont)*
4. Természetes személy kérelmező, a kérelmező vállalkozásban minősített vagy ellenőrző befolyással rendelkező természetes személy esetén az ilyen személy arról szóló nyilatkozata, hogy vele kapcsolatban a Bit. 258. § (7) bekezdésében meghatározott kizáró ok nem áll fenn; *(Bit. 258. § (3) bekezdés c) pont)*
5. Nem természetes személy kérelmező esetén a kérelem benyújtásakor hatályos létesítő okirata. *(Bit. 258. § (3) bekezdés d) pont)*
6. Harminc napnál nem régebbi okirati igazolás arról, hogy a kérelmező személyes joga szerinti bejegyzése, nyilvántartásba vétele megtörtént, nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt. *(Magyar állampolgár vagy magyar székhelyű nem természetes személy kérelmező esetén az MNB szerzi be.) (Bit. 258. § (3) bekezdés d) pont)*
7. Nem természetes személy kérelmező esetén nyilatkozat arról, hogy vezető állású személyével szemben a Bit-ben meghatározott kizáró ok nem áll fenn. *(Megtehető az űrlapon vagy a formanyomtatványon.) (Bit. 258. § (3) bekezdés d) pont)*
8. Harminc napnál nem régebbi okirati igazolás arról, hogy a kérelmező személyes joga szerinti hatáskörrel rendelkező adóhatósággal, vámhatósággal, társadalombiztosítási szervvel szemben nincs tartozása, vagy hogy a kérelmező szerepel a köztartozásmentes adózói adatbázisban. *(Magyar állampolgár vagy magyar székhelyű nem természetes személy kérelmező esetén az MNB szerzi be.) (Bit. 258. § (3) bekezdés e) pont)*
9. A minősített vagy ellenőrző befolyás megszerzéséhez szükséges pénzügyi forrás törvényes eredetének igazolása. *(Bit. 258. § (3) bekezdés f) pont)*

A pénzügyi forrás törvényes eredetének igazolásával kapcsolatban a jelen engedélyezési útmutató **4.4. pontja** további információkat tartalmaz.

10. Nyilatkozat arról, hogy a kérelmező egyéb tulajdonosi érdekeltsége és tevékenysége nem veszélyezteti a pénzügyi intézmény működését. *(Megtehető az űrlapon vagy a formanyomtatványon.) (Bit. 258. § (3) bekezdés g) pont)*
11. Nyilatkozat arról, hogy milyen – a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerinti – függő és jövőbeni kötelezettségei vannak. *(Bit. 258. § (3) bekezdés g) pont)*
12. Az ellenőrző befolyás megszerzésére, a tulajdonszerzésre, illetve a szavazati joghoz kapcsolódó jelentős előnyöket biztosító megállapodásra tett szerződéses ajánlat. *(Bit. 258. § (3) bekezdés h) pont)*
13. Nem természetes személy kérelmező esetén a kérelmező tulajdonosi szerkezetének okiratokkal alátámasztott részletes leírása, ideértve – amennyiben ez lehetséges – a tényleges tulajdonosok bemutatását is. *(Bit. 258. § (3) bekezdés i) pont)*
14. Csoport, illetve kiegészítő felügyelet alá tartozó biztosító vagy viszontbiztosító esetében az alábbi nyilatkozatok:
 - (i) a csoport, illetve a kiegészítő felügyelethez kapcsolódó **információátadás rendjének bemutatása** és a biztosítóval, viszontbiztosítóval **szoros kapcsolatban álló személyek nyilatkozata arról**, hogy a biztosító vagy a viszontbiztosító a csoport, illetve kiegészítő felügyelete érdekében szükséges adatot, tény és információt az MNB rendelkezésére bocsátja *(Bit. 258. § (3) bekezdés j) pont, Bit. 238. § g) pont);*

Ennek keretében a részesedést szerezni kívánó jogi személynek meg kell adnia az MNB részére azon csoport csoportfelügyelete hatókörének elemzését, amelyhez a szándékolt részesedésszerzés után tartozna. Ennek az elemzésnek tartalmaznia kell az arra vonatkozó információt, hogy a szándékolt részesedésszerzést követően a csoport mely tagjai tartoznának a csoportfelügyelet követelményeinek körébe, és a csoporton belül mely szinteken lennének érvényesek ezek a követelmények konszolidált vagy szubkonszolidált alapon. A kérelmező emellett arra vonatkozó elemzést is köteles benyújtani az MNB-nek, hogy a szándékolt részesedésszerzés milyen hatást gyakorol a célvállalkozás azon képességére, hogy továbbra is időszerű és pontos információkat szolgáltatson felügyeleti hatóságának, ideértve a részesedést szerezni kívánó személy biztosítóval való szoros kapcsolatainak hatását.

(ii) a biztosítóval vagy viszontbiztosítóval szoros kapcsolatban álló **természetes személy nyilatkozata arról**, hogy hozzájárul a biztosító vagy a viszontbiztosító részére átadott személyes adatainak a csoport, illetve a kiegészítő felügyelet ellátása céljából történő kezeléséhez, illetve továbbításához. *(Bit. 258. § (3) bekezdés j) pont, Bit. 238. § h) pont)*

15. A kérelmező teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy hozzájárul az engedély iránti kérelemhez mellékelte iratban foglaltak valóságának az MNB által megkeresett szervek útján történő ellenőrzéséhez. *(Bit. 258. § (3) bekezdés k) pont)*

Tekintettel arra, hogy a nyilatkozat továbbításra kerül a megkeresett szervek felé, a hozzájáruló nyilatkozatot az egyéb szükséges nyilatkozatoktól elkülönült okirati formában szükséges benyújtani. Ennek hiányában a teljes, más adatokat és információkat is tartalmazó hozzájáruló nyilatkozat kerülhet továbbításra a megkeresett szervek felé.

16. Közvetlen részesedésszerzés esetén annak igazolása, hogy a kérelmező a részesedésszerzéshez szükséges tőke pénzbeli részét valamely tagállamban bejegyzett hitelintézetnél helyezte el. *(Bit. 258. § (4) bekezdés)*

17. Amennyiben a kérelmező harmadik országbeli biztosító, viszontbiztosító, hitelintézet vagy befektetési vállalkozás, a székhely szerinti állam illetékes felügyeleti hatóságának arra vonatkozó igazolása, illetve nyilatkozata, hogy a vállalkozás a tevékenység végzésére vonatkozó szabályok betartásával működik. *(Bit. 258. § (5) bekezdés)*

18. A szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság igazolására szolgáló dokumentumokat. *(Bit. 261. § (1) bekezdés e) pont)*

A kérelmezőnek a **szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság** fennállásának bizonyítása érdekében különösen az alábbiakat szükséges benyújtania:

- i. a **kérelmező**, valamint nem természetes személy kérelmező esetén a **kérelmező és vezető tisztségviselői** (például igazgatósági tag, ügyvezető, vezérigazgató) szakmai alkalmassága és üzleti megbízhatósága fennállásának bizonyítására az MNB honlapján közzétett – e tárgyban kiadott tájékoztatóban foglalt rendelkezések szerint – teljeskörűen kitöltött és aláírt **kérdőívet**⁶, valamint
- ii. a nem természetes személy kérelmező esetén a kérelmező vezető tisztségviselői tekintetében kilencven napnál nem régebbi állampolgársága és lakóhelye szerinti állam által kiállított **hatósági erkölcsi bizonyítványt**, vagy ezen állam illetékes bírósága vagy hatósága által kibocsátott, ezzel egyenértékű iratot, amely igazolja, hogy a vezető tisztségviselő büntetlen előéletű, nem áll közügyektől eltiltás, valamint foglalkozástól vagy tevékenységtől eltiltás hatálya alatt.

A kérdőívben meghatározott információk alapulvételével az MNB a fentieknél szélesebb körben, más típusú dokumentumok benyújtását, tények igazolását is előírhatja, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a kérdőívben

⁶ A biztosítóban történő részesedésszerzéssel kapcsolatos kérdőív (**“A” Kérdőív természetes személy részére** – biztosítóban történő minősített befolyásszerzés engedélyezéséhez a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) 4. § (1) bekezdés 90. pontjában és a 69. §-ában meghatározott szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság megállapításához”; **„B-C” Kérdőív nem természetes személyek részére** – biztosítóban történő minősített befolyásszerzés engedélyezéséhez a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) 4. § (1) bekezdés 90. pontjában és a 69. §-ában meghatározott szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság megállapításához”) az MNB honlapján a következő elérhetőségen található: <https://alk.mnb.hu/bal/menu/formanyomtatványok?mid=871>

megadott információk a szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság fennállásának igazolására nem elegendők.

19. A kérelmező részesedésszerzésével összefüggésben – annak bemutatására, hogy a kérelmező biztosítani képes a biztosító független, megbízható, körültekintő tulajdonosi irányítását és ellenőrzését – a megszerzeni kívánt minősített befolyásra vonatkozóan belátható időre lefektetett **stratégia**. (Bit. 258. § (7) bekezdés, 261. § (1) bekezdés c) és f) pontjai, Iránymutatás 12. és 13. pontjai)

A stratégiának tartalmaznia szükséges a kérelmező kinyilvánított szándékát többek között arra vonatkozóan, hogy a befektetést rövid, vagy hosszabb időtávra tervezi-e, esetleges terveit a befolyásának belátható időn belül történő megemelésére, csökkentésére vagy fenntartására, információt arról, hogy a befolyást szerezni kívánó személy stratégiai (szakmai) vagy pénzügyi befektető-e, ideértve, hogy magántőkealap-e vagy fedezeti alap. A stratégiának tartalmaznia szükséges továbbá a kérelmező azon hajlandóságára és képességére vonatkozó információt, hogy finanszírozza a tervezett részesedésszerzést, és a belátható jövőben fenntartsa biztos pénzügyi szerkezetét a biztosító tekintetében, további saját tőkével támogatja-e a biztosítót, amennyiben az szükséges a tevékenységeinek fejlesztéséhez vagy pénzügyi nehézségek esetén. A stratégiának – figyelemmel a megszerzeni kívánt befolyás mértékére – részleteznie szükséges a biztosító aktuális pénzügyi helyzete alapján a gyakorolni tervezett befolyásra vonatkozó részleteket, többek között a követni kívánt osztalék politikát, a stratégiai fejlesztést és a források elosztását.

A tervezett részesedésszerzés értékelése során figyelembe kell venni „a részesedést szerezni kívánó személynek a stratégiájában kinyilvánított szándékát a célvállalkozást illetően (...). Ezeket alátámaszthatja a részesedést szerezni kívánó személy megfelelő kötelezettségvállalásai az ágazati irányelvekben és rendeletekben rögzített értékelési kritériumok szerinti prudenciális követelmények teljesítésére. Ezek a kötelezettségvállalások magukban foglalhatják például a pénzügyi támogatást likviditási vagy fizetőképességi problémák és vállalatirányítási nehézségek esetén, a részesedést szerezni kívánó személy jövőbeli célrészesedését a célvállalkozásban és a fejlesztés irányát és célját.” Az értékelés során szükséges mérlegelni azt is, „hogy a részesedést szerezni kívánó személy képes lesz-e a célvállalkozásnak megadni azt a pénzügyi támogatást, amelyet a végzett és/vagy tervezett üzleti tevékenysége szükségessé tehet, hogy képes lesz-e biztosítani a célvállalkozás számára tevékenysége jövőbeli növeléséhez esetlegesen szükséges új tőkét, vagy megvalósítani bármely egyéb megfelelő megoldást a célvállalkozás pótlólagos sajáttőke-szükségleteinek biztosítására.”

A stratégiai fejlesztési terv általánosságban tartalmazza a tervezett részesedés szerzés fő céljait és azok elérésének fő módjait, ideértve a következőket:

- (a) a tervezett részesedésszerzés általános célja (beleértve azt az időszakot, ameddig a kérelmező a részesedését a részesedés megszerzését követően megtartani tervezi, valamint a részesedést szerezni kívánó személy esetleges szándéka részesedésének belátható időn belül történő megemelésére, csökkentésére vagy fenntartására);
 - (b) a részesedésszerzés hatását a biztosító vállalatirányítására és általános szervezeti felépítésére;
 - (c) a biztosító jelenlegi helyzetét értékelve szükséges bemutatni, hogy a kérelmező rövid, illetve hosszú távon hogyan fogja biztosítani a biztosító tőkemegfelelésének folyamatos fenntartásához szükséges pénzügyi támogatást (amennyiben a biztosító üzleti tevékenység bővítését tervezi, úgy annak bemutatására is ki kell térni, hogy a tervezett bővítéshez szükséges forrásokat hogyan biztosítják),
 - (d) középtávú pénzügyi célok, amelyek megadhatók sajáttőke-arányos megtérülés, nyereség/költség hányados, egy részvényre jutó nyereség vagy adott esetben egyéb formában;
 - (e) a tevékenységek, termékek, megcélzott fogyasztók lehetséges átírányítása és a pénzeszközök vagy az erőforrásoknak a célvállalkozást várhatóan befolyásoló lehetséges újraelosztása;
 - (f) a célvállalkozás részesedést szerezni kívánó személy csoportfelépítésébe való bevonásának és beintegrálásának általános folyamatai, ideértve a csoport egyéb vállalataival folytatandó fő interakciók leírását, valamint a csoporton belüli kapcsolatokat szabályozó politikák leírását.
20. Ellenőrző befolyás esetén – szintén annak bemutatására, hogy kérelmező biztosítani képes a biztosító független, megbízható, körültekintő tulajdonosi irányítását és ellenőrzését – a biztosító jövőbeni működésére vonatkozó **középtávú üzleti terv**. (Bit. 258. § (6) bekezdés) Ld. 4.6. pont
21. A kérelmező nyilatkozatát a biztosító üzleti tevékenységét a jövőben ténylegesen irányító személyekről (figyelemmel arra, hogy a vezető állású személyek megválasztása, illetve kinevezése előzetes engedélyhez kötött,

egyéb információkat nem kell megadni, mivel azok a személyi engedélyezési eljárásban kerülnek értékelésre). Amennyiben a kérelmező a biztosítót ténylegesen irányító személyek körén nem kíván változtatni, úgy erről szintén nyilatkoznia kell. (Bit. 258. § (6) bekezdés)

22. Igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolása. (ld. 4.2.)
23. A kérelmező nyilatkozata arról, hogy az engedély kiadása érdekében szükséges minden lényeges tényt és adatot közölt az MNB-vel. (Megtehető a kérelem formanyomtatványán.) (Mnbtv. 59. § (2) bekezdés)
24. Külföldi kérelmező esetén a kézbesítési megbízott meghatalmazásának igazolása. (Bit. 261. § (1) bekezdés h) pont)

4.4. A pénzügyi forrás megléte, törvényességének igazolása

A befolyásoló részesedés megszerzéséhez szükséges felsorolt pénzügyi forrás törvényes eredetének igazolása magában foglalja egyrészt magának a **törvényes eredetnek a bizonyítását**, másrészt a **folyamatos rendelkezésre állás** igazolását.

A kérelmezőnek **nyilatkozatot** kell csatolnia, amelyben részletezi, hogy a befolyásoló részesedés megszerzéséhez szükséges pénzügyi forrás mely elemekből áll, részletes magyarázattal kell továbbá szolgálnia a részesedésszerzés finanszírozásának forrásairól, beleértve az alábbiakat:

- a) **magán pénzügyi források** felhasználására, valamint a pénzeszközök eredetére és rendelkezésre állására vonatkozó részletes információk, ideértve minden releváns támogató dokumentumot, igazolandó az illetékes hatóság számára, hogy a szándékolt részesedésszerzés révén pénzmosási kísérletre nem kerül sor;
- b) a szándékolt részesedésszerzés **fizetési módjára** és a pénzeszközök átutalására használt hálózatra vonatkozó részletes információk;
- c) tőkeforrásokhoz és pénzügyi piacokhoz való hozzáférésre vonatkozó részletes információk, ideértve a **kibocsátandó pénzügyi eszközökre vonatkozó részletes információk**;
- d) **hitelfelvételre vonatkozó információk**, ideértve a vonatkozó hitelezők nevét és a nyújtott hiteleszközökre vonatkozó részletes információkat, beleértve a lejáratú időpontokat, futamidőket, biztosítékokat és garanciákat, az ilyen **hitelfelvetelek visszafizetésére felhasználandó jövedelemforrásokra**, valamint - ha a hitelező nem felügyelt pénzügyi intézmény - a hitelek eredetére vonatkozó információkkal együtt;
- e) a biztosító más részvényeseivel kötött **pénzügyi megállapodásokra** vonatkozó információk;
- f) a részesedést szerezni kívánó személy vagy a biztosító **azon eszközeire vonatkozó információk**, amelyeket **értékesíteni szándékoznak a szándékolt részesedésszerzés finanszírozásának elősegítése érdekében**, valamint az értékesítés feltételei, ideértve az árat, az értékmegállapítást, az eszközök jellemzőire vonatkozó részleteket, valamint arra vonatkozó információkat, hogy mikor és hogyan szerezték be az eszközöket.

A kérelmezőnek a nyilatkozatban, valamint a részletes magyarázatban szereplő tételek törvényességét okirattal kell alátámasztania.

4.4.1. Törvényes eredet

A pénzügyi forrás saját vagy idegen forrásból biztosítható.

Saját forrás igazolása magánszemély kérelmező esetében elsődlegesen az adóhatóság (NAV) által kiadott jövedelemigazolással lehetséges, amely tartalmazza az elkülönülten adózó jövedelmeket is. Elkülönülten adózó jövedelem többek között az osztalék, az ingatlan bérbe adásából, az árfolyamnyereségből származó jövedelem.

A jövedelemigazolásban szereplő, összevont jövedelem összegéből levonásra kerülnek a normál életvitel fedezéséhez reálisan szükséges összegek és a jövedelemigazolásban megjelölt adó(k) összege. **Az adóbevallás önmagában nem elegendő a saját forrás igazolására.**

Gazdasági társaság kérelmező a saját forrást mérlegadataival, auditált beszámolójával igazolhatja, amennyiben a forrás oldalon a mérleg szerinti eredmény és eredménytartalék összege megegyező, vagy magasabb mértékű, mint a befolyásszerzésre fordítandó összeg.

Ha az auditált mérleg az engedélyezési eljárás megindításakor az időmúlás miatt nem tekinthető aktuálisnak, akkor szükséges nem auditált, közbenső mérleg benyújtása, amelyet az aktuális főkönyvi kivonattal is alá kell támasztani.

Az éves beszámoló forrásoldala mellett az eszközoldal is vizsgálatra kerül, hogy rendelkezik-e kérelmező elegendő likvid eszközzel a pénzügyi forrásra, másrészt pedig, hogy azok a befolyásszerzést követően is biztosítják-e a kérelmező megfelelő likviditását. Célszerű megjelölni, hogy az éves beszámoló melyik mérlegsora tartalmazza a részesedésszerzéshez szükséges pénzügyi forrást.

Idegen forrásként kölcsönszerződésből származó forrás vehető figyelembe, amely esetében vizsgálandó a kölcsönösszeg törvényes eredete.

Pénzügyi intézménytől származó kölcsönszerződés akkor fogadható el, ha a célja a befolyásoló részesedésszerzéssel összhangban van.

Amennyiben a kölcsönnyújtó magánszemély, akkor az általa biztosított forrás törvényességének vizsgálata szükséges. Gazdasági társaság, vagy más nem természetes személy kölcsönnyújtó esetén vizsgálandó, hogy van-e a kölcsönnyújtónak olyan eredménye, eredménytartaléka, likvid eszköze, amelyből képes a kölcsön nyújtására, továbbá, hogy azt nem használta-e fel más célra.

Az engedélyezési eljárásban a kölcsönszerződés, illetve a kölcsön kondícióit tartalmazó egyéb dokumentum csatolása, továbbá annak valószínűsítése is szükséges, hogy a kérelmező képes a kölcsön visszafizetésére. Ha a kölcsön visszafizetése a felügyelt intézmény eredményéből fog történni, a visszafizetés valószínűsítéséhez – a részesedés mértékétől függetlenül – a biztosító üzleti terve is szükséges lehet.

Zártvégű tőkealap, vagy más hasonló alap kérelmező esetén, – mivel a tőkealap egy vagyontömeg – az engedélyezési eljárásban a tőkealap tekintetében vizsgálandó a pénzügyi forrás, az egyéb feltételek (jó üzleti hírnév, vezető tisztségviselők büntetlen előélete, kizáró nyilatkozata) fennállása szempontjából pedig a tőkealap kezelője. Tőkealap részesedésszerzése esetén kérelmezőnek nemcsak a tőkealap minősül, hanem a szavazati jogok gyakorlása révén a tőkealap-kezelő is, így az ezen engedélyezési útmutatóban foglaltak rá is irányadók.

Amennyiben működő alapról van szó, akkor benyújtandó az alap éves beszámolója. Amennyiben az alap frissen alakult, úgy az alapba befizető befektetők által az alap rendelkezésére bocsátott összegeket vizsgálata történik meg.

4.4.2. A rendelkezésre állás vizsgálata

Igazolni szükséges, hogy a törvényes eredetű pénzügyi forrás a kérelmezőnél folyamatosan rendelkezésre áll a forrás keletkezésétől a részesedésszerzés időpontjáig, azaz a törvényessége megmarad.

A rendelkezésre állás azt jelenti, hogy ha a szerzés és a felhasználás, vagyis a befolyásoló részesedés megszerzése között hosszabb idő telik el, azt is igazolni szükséges, hogy a forrás a tárgybeli eljárásban is rendelkezésre áll még, azt az eltelt időben nem fordították más célra. A forrás rendelkezésre állása elsődlegesen banki vagy értékpapír-számlavezetői igazolással bizonyítható.

A közvetlen részesedésszerzés feltétele, hogy a kérelmező a részesedésszerzéshez szükséges tőke pénzbeli részét valamely tagállamban bejegyzett hitelintézetnél helyezze el. (*Bit. 258. § (4) bekezdés*)

Kölcsön esetén a kérelmezőnek a pénz mozgását is igazolni szükséges a folyósításától a felhasználásig. Az átutalások megtörténte az átutalási bizonylat vagy a pénzmozgásban érintett bankok igazolása is elfogadható. Amennyiben az idegen forrás nem banki kölcsönből származik, a kölcsönszerződésnek tartalmaznia szükséges, hogy a kölcsönt milyen célra, hova utalják.

A befolyásszerző típusától függően banki igazolás, ügyvédi vagy közjegyzői letét igazolása szükséges abban az esetben, ha a befolyásszerző, illetve a letétet kezelő számláján lévő összeget, amelyet az engedély megszerzését követően a befolyásszerzésre fordítanak, erre a célra zárolták, illetve elkülönítették. Amennyiben értékpapír a forrás, úgy nyilatkozni kell arról, hogy a készpénz forrása a meglévő likvid értékpapírok eladása lesz (pl. 2 napon belül értékesíthető a piacon).

4.5. A kérelmező pénzügyi, gazdasági helyzetének értékelése

Az Iránymutatás 12. és 13. pontja a tervezett részesedésszerzések esetén a kérelmező pénzügyi megbízhatóságát és a pénzügyi szervezet jövőbeni prudens működésének fenntartását külön értékelési kritériumként írja elő.

Az MNB az engedély megadását elutasítja, ha a kérelmező vagyoni, üzleti helyzete nem szilárd, továbbá ha pénzügyi, gazdasági helyzete az ajánlat tárgyát képező részesedésszerzés nagyságához viszonyítva nem minősíthető megfelelőnek, vagy a kérelem benyújtását megelőző három év során megfelelő gazdasági eredménnyel nem rendelkezik. *(Bit. 261. § (1) bekezdés c) és f) pont)*

A kérelmező pénzügyi gazdasági helyzete akkor minősülhet megfelelőnek, ha nemcsak arra képes, hogy finanszírozza a tervezett részesedés megszerzését – vagyis a részesedés megszerzéséhez szükséges pénzügyi forrás rendelkezésére áll -, hanem képes arra is, hogy a belátható jövőben (rendszerint három év) fenntartsa a biztosító biztos pénzügyi szerkezetét.

Az eljárás során vizsgálati szempont, hogy milyen a kérelmező általános gazdasági helyzete, fog-e pénzügyi nehézségekkel szembesülni a részesedésszerzés során vagy a belátható jövőben, képes lesz-e biztosítani a biztosító számára a jövőbeni tevékenységéhez, a fejlődéséhez esetlegesen szükséges új tőkét, vagy megvalósítani bármely egyéb megfelelő megoldást a biztosító pótlólagos sajáttőke-szükségletei biztosítására.

A pénzügyi, gazdasági helyzet értékelése céljából a kérelemhez mellékelni szükséges a kérelmező kötelezettségvállaló nyilatkozatát, hogy a befolyásszerző képes biztosítani a biztosító prudens működését.

A kérelmező képessége a biztosító prudens működésének fenntartására szoros összefüggésben van a kérelmező pénzügyi szervezet jövőbeni működésével kapcsolatos elképzeléseivel is. Amennyiben a kérelmező gazdasági, pénzügyi helyzete nem tekinthető egyértelműen stabilnak, csak korlátok között képes bizonyítani a prudens működés biztosítására vonatkozó képességét, vagy például a pénzügyi forrást kölcsönből biztosította, akkor a biztosító jövőbeli működését konzervatív módon kell megterveznie.

A kérelmezőnek a nyilatkozatban foglaltakat egyéb okiratokkal is alá kell támasztania, amelyek különösen az alábbiak lehetnek:

- a) a részesedést szerezni kívánó természetes személy **jelenlegi pénzügyi helyzetére vonatkozó információ**, ideértve a bevételi forrásokra, eszközökre és kötelezettségekre, adott vagy kapott biztosítékokra és garanciákra vonatkozó részleteket;
- b) a részesedést szerezni kívánó személy **üzleti tevékenységeinek** leírása;
- c) **pénzügyi információk**, ideértve a részesedést szerezni kívánó személy által ellenőrzött vagy irányított vállalkozásokra és - adott esetben - a részesedést szerezni kívánó személyre vonatkozó hitelminősítéseket és nyilvánosan hozzáférhető jelentéseket; jogi személy esetén egyéni, illetve konszolidált csoportszintű jóváhagyott előző három évi éves beszámoló:
 - a mérleg;
 - az eredménykimutatás vagy jövedelmi kimutatás;
 - az éves jelentések és pénzügyi mellékletek, valamint a részesedést szerezni kívánó személyhez kötődően releváns adott terület vonatkozó cégbíróságánál vagy hatóságánál nyilvántartásba vett minden egyéb dokumentum.

Ahol e pénzügyi kimutatásokat külső könyvvizsgáló ellenőrzi, a részesedést szerezni kívánó személy köteles a külső könyvvizsgáló által jóváhagyott kimutatásokat benyújtani.

- d) ahol rendelkezésre áll, a részesedést szerezni kívánó személy hitelminősítésére és csoportja átfogó minősítésére vonatkozó információ.
- e) **újonnan létrehozott intézmény** esetén előzetes mérleg- és eredménykimutatás az első három üzleti évre vonatkozóan;
- f) ha a részesedést szerezni kívánó személy leányvállalatként vagy anyavállalatként egy vállalatcsoport részét képezi, a teljes vállalati szerkezet részletes szervezeti diagramja, és a csoport tagjai által végzett tevékenységekre vonatkozó információ;
- g) természetes személy esetén az előző három évre vonatkozó adóigazolás, egyéb lehetséges jövedelmek (gazdasági társaság üzletrésze, ingatlanok) és aktuális vagyoni helyzet (beleértve az esetlegesen fennálló kötelezettségeket is) bemutatása
- h) részesedést szerezni kívánó személy egyéb olyan érdekeltségeire vagy tevékenységeire vonatkozó információ, amelyek összeegyeztethetetlenek lehetnek a pénzügyi szervezet érdekeltségeivel vagy tevékenységeivel, és lehetséges megoldások az adott érdekellentét kezelésére.

4.6. Üzleti terv

Az **ellenőrző befolyásnak minősülő befolyásszerzés engedélyezésére** vonatkozó kérelemhez középtávú üzleti terv csatolása is szükséges.

A biztosító működésére vonatkozó középtávú üzleti tervet (legalább hároméves, mérleg-, eredménykimutatás-, pénzforgalmi- és likviditási terv, tőketerv, valamint bevétel-, költségelemzési- és nyereségterv tagolásban) táblázatos formában szükséges benyújtani. Az üzleti tervnek szöveges elemzést és az alkalmazott tervezési feltételezéseket is tartalmaznia szükséges és magában foglalhatja a 4.3.19. pontban meghatározott stratégiát is.

Az üzleti tervnek tartalmaznia szükséges, hogy a kérelmező tervei alapján milyen hatással lesz a befolyásszerzés a biztosító szervezeti, működési rendjére, informatikai és ellenőrzési rendszerére, a vállalatirányítására, a csoportfelépítésre.

Az üzleti tervnek be kell mutatnia a részesedésszerzés hatását a biztosító vállalatirányítására, valamint általános szervezeti felépítésére, különös tekintettel az alábbi területekre:

- a) az adminisztratív-, vezető vagy felügyelő testület összetétele és feladatai, és az adott döntéshozatali testület által létrehozott fő bizottságok, ideértve a hitelintézet irányítására kinevezésre kerülő személyekre vonatkozó információkat;
- b) adminisztratív és számviteli eljárások és belső ellenőrzések, ideértve a számvitelhez, belső ellenőrzéshez, megfeleléshez – ezen belül a pénzmosás elleni küzdelmet és kockázatkezelést – kapcsolódó eljárások és rendszerek változásait, és a belső ellenőr, megfelelésért felelős tisztviselő és kockázatkezelő kiemelten fontos feladatkörébe történő kinevezéseket;
- c) az általános IT architektúra, ideértve a kiszervezési politikát, adatfolyamdiagramokat, használt belső és külső szoftvereket és alapvető adat- és rendszerbiztonsági eljárásokat és eszközöket – többek között a biztonsági mentést, folytonossági terveket és ellenőrzési nyomvonalakat – érintő esetleges változásokat;
- d) a kiszervezésre vonatkozó irányelvek, ideértve a szolgáltatók kiválasztására, valamint a fő szerződő felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó információkat a szerződésekben foglaltaknak megfelelően, valamint a szolgáltatóktól elvárt szolgáltatási minőségre vonatkozó információkat;
- e) a részesedésszerzésnek a biztosító vállalatirányítására és általános szervezeti felépítésére gyakorolt hatására vonatkozó minden egyéb lényeges információt.

Az üzleti terv részét képező tőketervben értékelni szükséges a biztosító jelenlegi helyzetét és annak alapján szükséges bemutatni, hogy a kérelmező rövid, illetve hosszú távon hogyan fogja biztosítani a biztosító tőkemegfelelése folyamatos fenntartásához szükséges pénzügyi támogatást. Amennyiben a kérelmező az üzleti tevékenység bővítését tervezi, úgy annak bemutatására is ki kell térni a tőketervben, hogy a tervezett bővítéshez szükséges forrásokat hogyan fogja biztosítani a kérelmező.

A kérelmezőnek az üzleti tervet az Iránymutatás 1. melléklet 12. szakaszában írtak figyelembevételével kell elkészítenie.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 4.4.-4.6. pontokban foglalt információk tájékoztató jellegűek, de az engedélyezési eljárás alapelveit, fő vizsgálati szempontjait tükrözik. Az adott engedélykérelemben foglalt információk alapulvételével az MNB a fentieknél szélesebb körben, más típusú dokumentumok benyújtását, tények igazolását is előírhatja, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a már csatolt iratok a pénzügyi forrás törvényességének, rendelkezésre állásának vagy a kérelmező megfelelő pénzügyi, gazdasági helyzetének igazolására nem elegendőek. Amennyiben azonban a konkrét kérelemből kitűnően az ügy egyszerűbb megítélésű, alacsonyabb tranzakciós értékű vagy kisebb részesedés megszerzésére irányul, illetve a kérelmező az EU-ban engedélyezett felügyelt szervezet, az MNB eltekinthet bizonyos iratok megkövetelésétől.

4.7. Ha a befolyásoló részesedést szerezni kívánó személy székhelye harmadik országban van bejegyezve, akkor a fentiekén túl az alábbi információkat is be kell nyújtania:

- a) az érintett külföldi illetékes hatóságok arra vonatkozó nyilatkozata, hogy nincs akadálya vagy korlátja a célbiztosító felügyeletéhez szükséges információk megadásának;
- b) az adott harmadik országnak a részesedést szerezni kívánó személyre alkalmazandó szabályozási rendszerére vonatkozó általános információk. *(Bit. 258. § (7)-(8) bekezdés és 261. §)*

4.8. Ha a részesedést szerezni kívánó személy állami befektetési alap, akkor a fentiekén túl az alábbi információkat is be kell nyújtania:

- a) az alap befektetési politikájának meghatározásáért felelős minisztérium vagy állami szerv neve;
- b) a befektetési politika részletei és a befektetésekre vonatkozó korlátozások;
- c) az alap befektetési döntéseinek meghozataláért felelős személyek neve és beosztása, továbbá a befolyásoló részesedésszerzés vagy az azonosított minisztérium vagy állami szerv által az alap és a célvállalkozás napi működésére gyakorolt bármely befolyás részletei.

4.9. Ha a részesedést szerezni kívánó személy magántőkealap vagy fedezeti alap, akkor a fentiekén túl az alábbi információkat is be kell nyújtania:

- a) a kérelmező által korábban pénzügyi intézményekben szerzett befolyásoló részesedések teljesítményének részletes leírása
- b) a kérelmező befektetési politikájának részletes leírása, a befektetés esetleges korlátozásai, ideértve a befektetések nyomon követésének, a kérelmezőnek a biztosítóval kapcsolatos befektetési döntéseinek alapjául szolgáló tényezők és a részesedést szerezni kívánó személy kilépési stratégiájának változásait előidéző tényezők részletei,
- c) a kérelmező befektetési döntésekre vonatkozó döntéshozatali kerete, ideértve a döntések meghozataláért felelős magánszemélyek nevét és beosztását,
- d) a kérelmező pénzmosás elleni eljárásainak és az arra alkalmazandó pénzmosás elleni keretrendszernek a részletes leírása.

V. EGYEZTETÉS KÜLFÖLDI FELÜGYELETI HATÓSÁGOKKAL

Ha a kérelmező

- a) a másik tagállamban tevékenység végzésére jogosító engedéllyel rendelkező befektetési vállalkozás, hitelintézet, biztosító, viszontbiztosító, ABA-t vagy ÁÉKBV-t kezelő vállalkozás,
 - b) anyavállalata az a) pontban foglalt vállalkozásnak, vagy
 - c) ellenőrzött vállalkozása az a) pontban foglalt vállalkozás,
- akkor az MNB kikéri a befektetési vállalkozás, a hitelintézet, a biztosító, a viszontbiztosító, az ABA-t vagy ÁÉKBV-t kezelő vállalkozás székhelye szerint érintett felügyeleti hatóságának véleményét.

Az MNB az engedélyezéshez szükséges feltételek igazolása vagy ellenőrzése céljából a kérelmező székhelye vagy lakóhelye szerinti érintett hatósághoz fordulhat. *(Bit. 259. § (1) és (2) bekezdés)*

VI. A MINŐSÍTETT BEFOLYÁS MEGSZERZÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

Aki biztosító vagy viszontbiztosító részvénytársaságban

- a) minősített befolyást szerzett,
 - b) minősített befolyását megszüntette,
 - c) minősített befolyását úgy módosította, hogy
 - ca) a tulajdoni részesedése vagy szavazati joga eléri a 20, 33 vagy 50 százalékos határértéket, vagy
 - cb) tulajdoni részesedése vagy szavazati joga már nem éri el a 20, 33 vagy 50 százalékos határértéket, vagy
 - d) a tulajdoni részesedéshez, illetve a szavazati joghoz kapcsolódó, előnyöket biztosító megállapodást kötött vagy az ilyen megállapodást módosította,
- köteles arról harminc napon belül írásban tájékoztatni az MNB-t. *(Bit. 274. § (1) bekezdés)*

Az MNB-t - az ellenőrző befolyás megszüntétől számított harminc napon belül - az a személy is köteles tájékoztatni, akinek megszűnt az ellenőrző befolyása valamely biztosító vagy viszontbiztosító működése felett. *(Bit. 274. § (2) bekezdés)*

A biztosító vagy viszontbiztosító részvénytársaság tizenöt munkanapon belül köteles az MNB-t írásban tájékoztatni, ha tudomást szerez a 10, 20, 33 vagy 50 százalékos részesedés, szavazati jog megszerzéséről, elidegenítéséről, vagy módosulásáról. *(Bit. 274. § (3) bekezdés)*

A biztosító vagy viszontbiztosító részvénytársaságban minősített befolyással rendelkező személy, ha

- a) minősített befolyását teljes egészében meg kívánja szüntetni, vagy
- b) tulajdoni részesedését, szavazati jogát, vagy az előnyt biztosító szerződését úgy kívánja módosítani, hogy tulajdoni részesedése vagy szavazati joga a 20, 33 vagy 50 százalékos határérték alá csökkenjen,

köteles azt az MNB-nek bejelenteni a befolyása elvesztését megelőző tizenöt munkanappal. *(Bit. 273. § (1) bekezdés)*

A befolyás megszüntetését megelőző tizenöt munkanappal felügyeleti bejelentést köteles tenni az a személy is, aki a biztosító vagy viszontbiztosító feletti ellenőrző befolyását meg kívánja szüntetni. *(Bit. 273. § (2) bekezdés)*

VII. AZ ENGEDÉLYKÉRELEM ELUTASÍTÁSA

IV. Az MNB a kérelmet elutasítja, ha a kérelmező (ideértve annak tagját vagy vezető tisztségviselőjét is)

(a) nem büntetlen előéletű (természetes személy esetén);

(b) jogállása, tulajdonosi háttere nem tisztázott, vagy nem állapítható meg;

(c) vagyoni, üzleti helyzete nem szilárd;

(d) súlyosan vagy ismételten megsértette a Bit. vagy más, a biztosítási tevékenységre vonatkozó jogszabály előírásait és emiatt vele szemben az MNB öt évnél nem régebben kelt jogerős határozatában a kiszabható legmagasabb összegű bírságot alkalmazta, illetve a bíróság öt évnél nem régebben kelt jogerős határozatában felelősségét megállapította;

(e) nem rendelkezik szakmai alkalmassággal és üzleti megbízhatósággal;

(f) pénzügyi, gazdasági helyzete az ajánlat tárgyát képező részesedésszerzés nagyságához viszonyítva nem minősíthető megfelelőnek, vagy a kérelem benyújtását megelőző három év során megfelelő gazdasági eredménnyel nem rendelkezik;

(g) részesedés- vagy ellenőrző befolyásszerzésével kapcsolatosan feltételezhető, hogy az erre vonatkozó jogszabályok alapján pénzmosást vagy terrorizmusfinanszírozást követnek vagy követtek el, vagy kísérelnek vagy kíséreltek meg elkövetni, vagy hogy a szándékolt részesedés- vagy ellenőrző befolyásszerzés növelheti ennek kockázatát;

(h) kézbesítési megbízottal nem rendelkezik (külföldi kérelmező esetén). *(Bit. 261. § (1) bekezdés)*

Amennyiben jelen útmutató áttanulmányozását követően további – adott, egyedi ügyre vonatkozó, telefonos, illetve írásban történő egyeztetés során meg nem válaszolható – kérdés merülne fel, az MNB lehetőséget biztosít a kérelmező számára személyes egyeztetésre is. A személyes egyeztetés lehetőségével kapcsolatosan keresse a Biztosítási és pénztári engedélyezési és jogérvényesítési főosztály titkárságát (telefonszám: 061-489-9491; e-mail cím: bpeo@mnbb.hu).

Frissítve: 2023. augusztus